

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Filipa 11. (Telefon Nr. 396).

Prenumerata miesięczna:
z odsyłką 2 K., bez odsyłki 1 K 60 h,
zagranicą 2 mk. 30 fen., 3 fr. 50 ctm., 2 1/2 szyl.
70 ct. ameryk.

Prenumerata tygodniowa w Krakowie 40 h,
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru 8 h.

Adres na telegramy: Naprzód Kraków.
Konto czekowe Nr. 34.095.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Dział inseratowy:
Kraków, ul. Marka 21. (Telef. Nr. 1354).

Ogłoszenia (inseraty)

kosztują od miejsca wiersza jednoszpaltowego
drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz
20 halery, następnie po 10 hal. — Nadesłano
od miejsca wiersza drukiem petitem po 40
hal., ślubny, zaręczyny i nekrologi po 80 hal.
za każdy raz. — Załączniki (prospekty i t. d.)
przyjmuje się za cenę 2 kor. za 100 egzempl.
dla zamiejscowych, po 1 kor. za 100 egzempl.
dla miejscowych prenumeratorów.

Reklamacje otwarte są wolne od opłaty po-
cztowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca
i bezimiennych listów nie uwzględnia.

Z Nowym Rokiem

rozpoczął „Naprzód” XX rocznik swego
wydawnictwa. Ja, dotychczas, tak i nadal
„Naprzód” będzie polskiej klasie robotni-
czej codziennym wiernym towarzyszem w
jej walce z wyzyskiem, uciskiem i cie-
mnotą.

Konfiskaty, które znowu zaczynają się
mnożyć, powinny zachęcić towarzyszy do
tmo energiczniejszego rozpowszechniania
swego organu.

Wszyscy nowo przystępujący abonenci
otrzymają bezpłatnie początek
drukującej się w naszym felietonie zajmu-
jącej powieści

Brunona Kosteckiego

„SZLAKAMI BUNTU“.

Redakcja „Naprzodu“.

Jak stoi chłopska sprawa?

„Musimy sobie tedy szczerze i otwarcie
powiedzieć, że nasza chłopska sprawa nie
stoi dobrze” — pisze poseł Jan Stapiń-
ski w swojej broszurce, mającej masko-
wać upadek jego dziennika „Gazety po-
wszechnej” — upadek konieczny, bo nafi-
ciarz i obszarnik Długosz nie chciał już
dłużej sypać pieniędzy w ów dziurawy
worek.

Broszurkę tę polecamy gorąco wszyst-
kim rozumnym ludziom do przeczytania,
bo z niej przekonano się można dosadnie,
jak wygląda umysłowość „wodza” chłop-
skiego, p. Stapińskiego, i jaki to „polityk”
stoi dziś na czele Polskiego Stronnictwa
Ludowego...

Ponieważ nie ma on w gruncie rzeczy
żadnej myśli przewodniej, więc „stara się
o lepszą dolę braci” swoich, tj. chłopów,
a nadto prowadzi politykę, aby „stać się
godnym niewysłowionej ofiary, jaką dla
niego ś. p. ojciec poniósł, i tej dobroci,
jaką go darzył...”

A wprowadza w niesmaczny sposób aż
cienie swego ucziwego, zmarłego już ojca,
aby poprawić swój kredyt moralny, mo-
eno nadszarpany u chłopów, „którzy nie
pojmują często jego postępowania” (str. 3).

A nie pojmują, bo żaden ucziwy czło-
wiek nie może pojąć występowania się te-
go chłopskiego syna stańczykom, których
czaszka mi chciał Stapiński bru-
kować ulice miast!!

Tak samo „ludowy, niewtajemniczeni w
szczegóły spraw, nie mogli się pogodzić z
nawoływaniem jego do cierpliwości” (str. 4)
gdy widzieli, że chłopci nie a nie nie zys-
kali na polityce nieszczeroci i kłamstwa,

do której się ten chłopski polityk bez ce-
remonii co chwila przyznaje.

Kiedy się czyta broszurkę p. Stapińskie-
go przypominają się co chwila brutalne i
bezczelne wykręty polityczne jego mistrza
ks. Stojalskiego. I Stapiński jada chleb
z pańskiej ręki, raz od Bobrzyńskiego,
za cenę zdradzenia uboższych chłopów
przez zaprowadzenie pluralności gło-
sowania, drugi raz od Długosza za juda-
szową przysługę zwalczania ośmiogodzin-
nego dnia robotników naftowych.

Zwalczał obszarników na noże, pogodził
się z nimi dla dwóch milionów, otrzymanych
dla załatwienia bankrutwa Banku
parcelacyjnego.

Zwalczał narodowych demokratów z pia-
na w ustach, dziś z nimi się godzi dla
zostania ministrem lub prezesem Koła.

Kokietował ze „Słowianami” jak chłop-
czyk, ogarnięty nagle miłością, dziś chodzi
w zaprzęgu Koła, trzymającego się prze-
dewszystkiem Niemców...

A wszystko to robił i robi niedojrzale,
kłamliwie, ucząc chłopów, że polityka, to
sztuka przedewszystkiem kłamania i kre-
tactwa.

Aby mu zaś wierzone, nie wstydzili się
wyciągać z grobu swego ucziwego ojca,
bo nie ma do dyspozycji księżej sukienki
i różnych obrzędów, jakie miał ks. Stojal-
skiowski.

„Poznałem wszystkie sprężyny
działań politycznych w Austrii
i mam tę ufność, że damy sobie
radę” — pisze p. Stapiński naiwnie, aby
zaimponować chłopom, którzy nie mają
pojęcia o „sprężynach”, a cierpią od tych
sprężyn okrutnie i pomocy żadnej od swo-
ich polityków nie mają.

Naturalnie, że jest to zwykłą błagą p.
Stapińskiego, który i dzisiaj nie zna
wszystkich sprężyn, a tylko wie, że
kasa państwowa może dać parę milionów
dla oczyszczenia zaszarganego banku po-
lityka, jeżeli się ten polityk przedtem w
gabiniecie namiestnika lub ministra zob-
wiąże do pewnych nikczemości...

Ale cóż, on zna „do głębi” biedną wieś
polską i ufa, że „da sobie radę”...

Trzeci gabinet Bienenrtha.

Na Sylwestra otrzymał bar. Bienenrth od
cesarza polecenie utworzenia gabinetu, a we
dle zdania prasy wiedeńskiej bar. Bienenrth
do 10 b. m. będzie miał gabinet w komplecie.
Po raz trzeci w przeciągu 2 lat staje baron
Bienenrth na czele rządu w Austrii: pierw-
szy gabinet utworzył w listopadzie 1908 r.,
rekonstruował go w lutym 1909, a teraz
tworzy nowy gabinet. Zdaniem wtajemniczo-

nych albo tych, którzy udają, że wiedzą
wszystko, co się w Wiedniu dzieje, barona
Bienenrtha popiera gorliwie następcę tronu,
który w Bienenrthie widzi usobienie austria-
ckości, jedyne go człowieka zdolnego do u-
trzymania powagi władzy państwowej wobec
zaciekianek stronniactw.

Mając takiego protektora, bar. Bienenrth za-
biera się do utrwalenia swego „systemu”,
który sam w jednej ze swych mów parla-
mentarnych nazwał „rządzeniem zadarmo”,
tj. w ten sposób, że za popieranie rządu nie
daje żadnych bonifikacji narodowych czy
politycznych. W myśl tej „zasady”, którą
szczególnie wielbią Niemcy, jako mający naj-
więcej na polu narodowym do stracenia, bar.
Bienenrth zamierza trzeci swój gabinet ugrun-
tować na tej samej podstawie co drugi, mia-
nowicie zrobić go na pół parlamentarnym,
na pół urzędniczym. W prasie paradującej
„autentycznymi informacjami” piszą, że z
dotychczasowych ministrów przejdą do no-
wego gabinetu minister obrony krajowej
Georgi, minister sprawiedliwości Hochen-
burger, minister handlu Weiskirchner i
oświaty hr. Stürgkh, dwaj ostatni może
do innych ministerstw.

Kombinacje te — bo wobec braku wszelkich
pozytywnych danych wszystkich tych infor-
macji nie można uważać za nic innego, jak
tylko za kombinacje — mają potwierdzić
pogłoski, że dymisja Bienenrtha była tylko
sztuczką w celu pozbycia się Bilińskiego,
którego polityka finansowa i zadarcie z Ko-
łem polskiem stały się szefowi rządu kulą
u nogi. Pozbywszy się Bilińskiego, ogląda
się Bienenrth tylko na wynik rokowań ugo-
dowych czesko-niemieckich, aby — w razie
ich udania się — dać swemu gabinetowi sil-
niejszą przymieszkę parlamentarną, albo —
w razie rozbitcia się rokowań — utworzyć
gabinet przeważnie urzędniczy z okrasą
kilku „mężów zaufania” stronnictwa parla-
mentarnych.

Dla Galicyi najważniejszą rzeczą jest, kto
z Polaków wejdzie do gabinetu. Doniesienia
niedzielne opiewają, że teka skarbowa znowu
dostanie się Polakom, ponieważ ani Czesi,
ani Niemcy nie chcą brać na swe barki cięż-
aru, pozostawionego im złą gospodarką Bi-
lińskiego. Wynikiem tego stanu rzeczy by-
łaby nominacja p. Głabińskiego mini-
strem skarbu, chociaż prezes Koła polskiego —
jak się wyraził — nie uznaje wpływu Koła
na obsadzenie tek, gdyż w myśl konstytucji
jest to prawem cesarza. Swoją drogą —
w ustach człowieka, nazywającego się „demo-
kratą”, dziwne zapatrywanie, świadczące naj-
wyżej o niebывалej skromności, albo — co
kto woli — o należytem ocenieniu własnej
wartości.

Walka w łonie Koła toczy się o stanowi-
sko ministra rolnika. Wobec sejszusu wszech-

polsko ludowcowego kwestya powinna stać
tak, że po zaspokojeniu apetytów wszechpol-
skich jedną teką druga musiałaby przypaść
ludowcom. Tu jednak nasuwają się trudności
natury osobistej, które mogą uratować
p. Dulebę przed pójściem w odstawkę. Jeżeli
p. Stapińskiego nie chcą, a p. Rübenaubera
wstydzą się zrobić ministrem, to pozostanie
p. Duleba jako „Lückenbeisser”, z czego on
zapewne będzie zadowolony.

Wszystkie te intrzygi i małostkowe zawiści
są jednak małoważne wobec pytania: jakie
będzie stanowisko odnowionego Bienenrtha
wobec parlamentu? Od pytania tego los ro-
dzącego się gabinetu więcej będzie zależał,
niż od większej lub mniejszej dozy jego „po-
lityków”.

Na oświatę robotniczą.

Hojny dar na cele oświatowe belgijskiej
partii socjalistycznej.

Dom Ludowy w Brukseli, wspaniała koo-
peratywa robotnicza, znaczną część swych sił
i środków poświęca pracy oświatowej wśród
proletaryatu. Tow. Emil Vandervelde już przed
laty dwudziestu zależył przy Domu Ludowym
Sekcję sztuki i nauczania, która rozwijała się
bardzo szybko. Z biegiem czasu powstały inne,
pokrewne organizacje, jak szkoła partyjna,
które innymi drogami dążą do tych samych
celów.

Organizacje oświatowe partii belgijskiej
znalazły potężne poparcie materialne: Paweł
Verstraete ofiarował na ten cel 20.000 fran-
ków, a w ostatnich czasach nowy dar, jeszcze
hojniejszy, umożliwił potężniejszy rozwój pra-
cy oświatowej i kształcącej wśród pro-
letaryatu belgijskiego. Tow. Emil Vandervelde
zwrócił się z listem do Solvaya, który swych
olbrzymich środków materialnych używa na
popieranie celów naukowych. List ten nawią-
zuje do pewnych myśli wyrażonych przez
Solvaya w odczytaniu, wygłoszonym w Stowa-
rzyszeniu inżynierów. „Pańskie idee podsta-
wowe, jak o przymusowym bezrobociu, o
wzmoczeniu zdolności do pracy, o udziale
państwa w przedsiębiorstwach przemysłowych,
o reformie obecnego systemu podatkowego
przez zwiększenie podatku od spadków —
pisze tow. Vandervelde — zanadto są zbli-
żone do moich, abym się mógł powstrzymać
od wyrażenia Panu zadowolenia z tego po-
wodu. Idee te lepiej odczuje i chętniej przy-
jmie klasa robotnicza, gdyż współdziałają one
jej wyzwoleniu, niż klasy posiadające, gdyż
te będą się czuły zagrożone w swych przy-
wilejach”. Wskutek zbyt małego uświado-
mienia idee te wolno przenikają do proleta-
ryatu — mówi dalej tow. Vandervelde. —
Trzeba wiedzy — i to nie tylko robotniczym

Przedruk wabroniony.

BRUNON KOSTECKI.

Szlakami buntu.

POWIEŚĆ.

45)

Dopiero po wyjściu więźniów, za który-
mi wysunęła się również grupa co uczi-
wskich obywateli, wiecownicy zrozumieli, że
zamiast okazania głębokiej i subtelnej dy-
plomacji w celu okiełznania „motłochu” —
dali się unieść burzliwej namiętności i... prze-
kroczyli granicę. Wobec tego, iż nikt w ciągu
kwadransa, danego do namysłu, nie zapi-
sał się do głosu, przewodniczący rozwiązał
zgromadzenie. Tak skończył się history-
czny, pierwszy od wielu dziesiątków lat
wiece mieszczan i księży w sławetnym
Piotrkowie.

Był już późny wieczór. Więźniowie trzy-
mali się zwartej gromady, aby w razie na-
padu endeckiej bojówki dać skuteczny od-
pór. Za nimi w odległości kilkunastu kro-
ków wlokło się wciąż kilka podejrzanych
indywiduów z pałkami, na czele ich — jak
się zdawało — kroczył wysoki mężczyzna
w cylindrze na głowie. Po jakimś czasie
mężczyzna ów odłączył się od reszty i pod-
szedłszy bliżej do uchodzącej gromadki,
zawołał półgłosem.

— Panie Stadnicki! Czy mogę prosić na
kilka słów?

Witold sądził, że to nowa próba namo-
wy do powrotu na wiec, i nie odpowiadał
wcale.

— Panie Bolesławie, ja w interesie pry-
watnym... — nieśmiało mówił dalej oby-
watel w cylindrze.

Zdziwiony Stadnicki zatrzymał się nieco
za towarzyszymi i badawczo obrzucił wzro-
kiem nadchodzącego człowieka. W milcze-
niu szli obok siebie przez kilka chwil.

— Pan mnie nie poznaje? — zaczął nie-
znajomy.

— Nie.

A ja pana odrazu poznałem, choć tylko
raz w życiu spotkałem się — ale w tak-
kich warunkach, że do śmierci nie zapo-
mnę. Pan ma taką oryginalną twarz, któ-
rej nie zapomina się prędko. Skądinąd
znów znam pana z imienia i z nazwiska.
Szczególny zbieg okoliczności! Dziś do-
pierś dowiedziałem się, że to właśnie pan
jest Stadnickim i bardzo jestem rad z tego...

— Ja znów nic z tego nie rozumiem —
odrzekł Witold — i przedewszystkiem pro-
siłbym o nazwisko lub przypomnienie mi
owych okoliczności, w jakich podobno spo-
tkaliśmy pana.

Mówiąc to, raz jeszcze obejrzał od stóp
do głów ciekawego jegomościa i upewnił
się, że ma do czynienia z obcym sobie
burżujem. Eleganckie, modne palto, nowiu-
teńki cylinder, krój spodni, wreszcie ruchy
zdradzały wyraźnie „towarzystwo”, z ja-
kiem Stadnicki od paru lat miał słabe sto-
sunki, prawie wyłącznie tylko partyjne lub
sympatyczne, ale „swoich” ludzi pamiętał
dobrze.

Burżuj nachylił się do ucha towarzysza
i szepnął:

— Jestem Turowicz, właściciel sklepu
na Krakowskim w Warszawie, stryj Ha-
linki.

Witold drgnął cały. Przed oczami za-
majaczyła krótka walka z kozackim patro-
lem na ciemnej ulicy, sklepikarz łamistrejki,
proszący na kolanach o życie... Ale nad
wszystkiem jaśniała cudna twarzyczka
w secyści kruczych włosów, matowe, tę-
skne oczy, zapatrzone w dal bezkresną,
drgające tajemniczo kąci ust... i cała nie-
zapomniana w żadnym szczególe postać
dziewieczyny. Myśl Stadnickiego była dotąd
tak silnie napiętą w zupełnie innym kie-
runku, że nowe wspomnienia nie zdołały
jej zgnać, lecz złamały, jak wicher samotne
drzewo przydrożne. Nie próbował nawet, dla-
czego Turowicz przedstawił się jako stryj
Haliny, co wskazywało, że wie rzeczywi-
ście „skądinąd” o jego nazwisku. Pochylił
głowę na piersi i szedł dalej bez słowa.

— Niech pan wstąpi do mnie do hc-
telu — prosił burżuj — chciałbym pomó-
wić z panem w pewnej sprawie.

Stadnicki obejrzał się i wskazał groma-
dę ludzi, postępującą z nimi.

— Widzi pan — odrzekł — że trudno
mi odłączyć się od reszty towarzyszy. Ci
panowie tylko czekają na to.

— Cóż to za jedni? — zatrwożył się
Turowicz.

— Piotrkowscy „patryoci”. Chcą nas

obić lub zabić, jak ja w Warszawie miałem
zamiar uczynić z panem.

Handlarz win i delikatesów był coraz
więcej przerażony. Instynktownie chwycił
pod rękę Witolda i przyspieszył kroku.

— Na miłość Boską, zabić? i za cóż
to? — szeptał drżącym głosem.

— Ja chciałem pana zabić za chwilowy
sojusz z kozakami — objaśniał rozweselo-
ny nieco Stadnicki — a ci łyckowie mają
podobny zamiar względem nas za sojusz
z polskim proletaryatem. Pan może nie
obawiać się wcale, cylinder stawia go wy-
żej od nas nietylko fizycznie. Oni umieją
uszanować powagę obywatelską...

Biedny właściciel cylindra nie zdawał
się być przekonany. Stracił ochotę do
rozmowy i wciąż oglądał się za siebie,
mierząc okiem odległość między dwoma
grupami ludzi. Wesołe rozmowy i śmiechy
socyjałów, idących przed nim, niepokoiły
go widać bardzo, bo w końcu rzekł cicho
do Witolda.

— Panie łaskawy, a gdyby tak ich nie
drażnić?

— Czemże my ich drażnimy?

— No, tą głośną rozmową, śmiechem...
Stadnicki rozweselił się na dobre.

— Nic z tego — odrzekł — gdyby na-
wet ze skóry wyleźli z irytacji, my nie
będziemy milczeli.

— A jak ja wrócę do hotelu? — niespo-
kojnie pytał odważny obywatel.

(Dalszy ciąg nastąpi).

masom, ale i kierownikom organizacji robotniczych, gdyż i ci zbyt mało wiedzy ze szkół wynieśli, i trzeba im uzupełnienia. Tow. Vandervelde zwraca się do p. Solvaya z prośbą, żeby on, który tak hojnie sypie pieniądze na cele wyższego nauczania, ofiarował pewną sumę na biblioteki robotnicze, na wykłady i kursy, zapewniając go, że te pieniądze bogaty plon przyniosą.

W kilka godzin później nadeszła odpowiedź od Solvaya: argumenty Vanderveldego trafiły mu do przekonania, więc ofiarował na cele oświaty robotniczej 75.000 franków, obiecując w razie potrzeby podnieść tę sumę do 100.000! Tak więc partya robotnicza belgijska, rozporządzająca dzięki tym dwóm darom — Verstraete'go i Solvaya — znacznymi środkami materialnymi, może pomyślnie rozwijać swoją działalność oświatową.

Bar. Bienerth szefem nowego gabinetu.

Wiedeń. Sobotnia urzędowa „Wiener Ztg.“ ogłasza następujące pismo cesarza:

Kochany baronie Bienerth! Polecam panu utworzenie nowego gabinetu dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa i oczekuję pańskich wniosków. Wiedeń, dnia 31 grudnia 1910 r. Franciszek Józef. Bienerth.

Jaki będzie nowy gabinet?

„Deutsch-böhmische Korresp.“ donosi o utworzeniu nowego gabinetu: Parlamentarzyści, którzy w ostatnich dniach byli u bar. Bienertha, opowiadają, iż bar. Bienerth wobec nich oświadczył, że utworzenie nowego gabinetu nastąpi do 10 stycznia b. r. Jak słyhać, nowy gabinet będzie urzędniczy i bar. Bienerth w tym kierunku rozpoczął już rokowania z przywódcami stronnictw i przedstawicielami biurokracji.

Pogłoski o rewolucji w Portugalii.

Paryż. Nadeszłe w ciągu soboty doniesienia rządu lisbońskiego nie zdołały osłabić zaniepokojenia o położenie w Portugalii. Wśród portugalskich robotników wywołało wielkie rozgoryczenie rozporządzenie ministra robót publicznych, według którego wszystkie strejki mają być na 8 do 12 dni przed rozpoczęciem zgłaszane u władzy. Także popularny kapitan marynarki Michado Santos, który głównie przyczynił się do zwycięstwa rewolucji, podnosi ciężkie oskarżenia przeciw obecnemu rządowi, który zaniedbuje swoje obowiązki. Popiera on żądanie wypędzenia urzędników, wyzyskujących ludność.

Z Nowym Rokiem rząd podwyższył żołd żołnierzom i zwrócił się do Francji i Anglii, aby ułatwiły nowym portugalskim dyplomatom rozpoczęcie urzędowania.

Berlin. Tutejsze koła finansowe, które utrzymywały stosunki z rządem portugalskim, oświadczyły, że nowy rząd portugalski dotrzymuje wszelkich zobowiązań i w tym zakresie nic nie zdradza niepewności stosunków.

Spokój.

Lizbona. W całej Portugalii panuje spokój. Rząd prowizoryczny urządził z okazji Nowego Roku przyjęcie, po którym tysięczny tłum defilował przed członkami rządu.

Przegląd społeczny.

Baczność kolejarze! Wyznaczone na dni: 6, 7 i 8 stycznia 1911 r. konferencje, tj. ogólna i warsztatowców zostały z przyczyn od sekretaryatu niezależnych odroczone na dni: 31 stycznia i 1 i 2 lutego 1911 r. Bliższe szczegóły w okólniku sekretaryatu do grup i stacyj płatniczych.

Za lwowski sekretaryat austr. organizacji kolejarzy Kazimierz Kaczanowski.

Strejk krawców w Wiedniu. Majstrowie krawiecy od sztuki i czeladnicy pracujący w konfekcji męskiej ogłosili od dziś strejk.

Z literatury i sztuki.

Z Muzeum Narodowego w Krakowie. Zarządki Muzeum Narodowego doniesiono, że jakieś indywiduala, przedstawiając się jako wystawnicy Muzeum Narodowego, korzystają z łatwości ludzi dobrej woli i wyludniają od nich dla celów osobistych różne dzieła sztuki i pamiątki pod pozorem, że zbierają je, względnie kupują dla Muzeum

Narodowego lub na Wawel. Obecnie indywiduala takie wyzyskuje łatwość obywateli na Podolu pod nazwiskiem: Walery Gomułkiński. Zarząd Muzeum Narodowego oświadcza wobec tego, że nie upoważni żadnych agentów do nabywania dzieł sztuki i pamiątek dla Muzeum Narodowego, względnie do przyjmowania ich w darze. Wszystkie dzienniki prosimy o powtórzenie tej wiadomości, gdyż indywiduala te najeźściej wywołują w ten sposób dzieła sztuki za granicę z wielką szkodą dla kraju.

Wystawa podhalańska. W pierwszych dniach marca zostanie otwarta w lwowskim Tow. Przyj. sztuk pięknych pierwsza duża przeglądowa wystawa podhalańska, która obejmie budownictwo, przemysł i sztukę podhalańską od najdawniejszych do dzisiejszych czasów. Komitet, w skład którego wchodzi najwybitniejsze jednostki Lwowa i Zakopanego, odbędzie w tych dniach posiedzenie i ułoży program wystawy. Bliższe szczegóły tej nie zmiernie interesującej i dziś już świetnie zapowiadającej się wystawy, pierwszej tego rodzaju we Lwowie, podamy niebawem.

Prezydium wystawy wyśle w tych dniach zaproszenie do wszystkich współczesnych artystów polskich w kraju i za granicą, oraz do właścicieli obrazów, rzeźb, sprzętów i mebli Podhala. Afisz i okładkę na katalog ilustrowany rysuje artysta malarz Jan Rembowski. Na wystawie edytowane będzie wzorowe wnętrze starej chałupy góralskiej z urządzeniem, statkami i obrazami góralskimi. Konstrukcję drzewną tego wnętrza robi znana firma stolarska we Lwowie podług planów i rysunków artysty rzeźbiarza W. Brzezi z Zakopanego. Na otwarcie wystawy spodziewany jest przyjazd St. Witkiewicza.

Z sali sądowej.

Rachunki wyborcze ks. Stojałowskiego.

W dzień Sylwestra odbyła się w krakowskim sądzie powiatowym przed sędzią p. Wielgusem nader ciekawa rozprawa. Jako powód wystąpił ks. Stojałowski, skarżąc masę spadkową po drze Włodzimierzu Lewickim o zapłatę kwoty około 2000 koron z tytułu pożyczki i wydatków wyborczych, poniesionych przez ks. Stojałowskiego na rzecz dra Lewickiego, gdy tenże ubiegał się przeciw p. Stapińskiemu o mandat poselski do Rady państwa z okręgu sanockiego w r. 1898. Na rozprawie jawił się ks. Stojałowski w asystencji adw. dra Lewandowskiego, oraz adw. dr Kłębkowski jako zastępca masy spadkowej po drze Lewickim.

Do rozprawy tej zawezwano i słuchano już cały szereg postów, między nimi Skotyszewskiego. Dzisiaj zaś miał się stawić klasyczny świadek ks. Szponder. Tenże jednak do rozprawy się nie jawił, natomiast adw. dr Kłębkowski zaofiarował cały szereg dowodów, mających wykazać, że osoba ks. Stojałowskiego nie daje żadnej gwarancji wiarygodności i że temsamem zeznania jego nie mają żadnej wartości.

Z powodu tych wniosków dra Kłębkovskiego przyszło do ostrej scysy i osobiście starcia między ks. Stojałowskim a drem Kłębkovskim, przyczem ks. Stojałowski gwałtownie bił w stół tak dalece, że sędzia pow. p. Wielgus zmuszony był z urzędu surowo strony upomnieć. W następstwie tego odbyły się procesujące zastrzegły sobie wzajemne ściganie karne, powołując na świadków sędziego pow. Wielgusa oraz protokolanta dra Horowitza.

Z powodu niestawienia się ks. Szpondra sędzia rozprawę odroczył, a nową audyencję wyznaczył na 21 stycznia 1911 w sali III sądu pow. cyw.

Rozprawie, która miała niezwykle gwałtowny przebieg, przysłuchiwało się dość liczne audytorium.

Tak tedy ks. Stojałowski dopiero po śmierci dłużnika rzekomego, a aż w dwaście lat po rzekomo udzielonej pożyczce, skarży masę spadkową o zwrot „długu“...

Zeznania ks. Szpondra będą miały bardzo doniosłe znaczenie dla całej sprawy — ma on bowiem pod przysięgą zeznać, że kosztą wyborcze przy kandydaturze Lewickiego ponosiła wyłącznie partya chześcijańska socjalna, a nie wielebny ks. Stojałowski.

Wszystkich przypadłych kiedykolwiek przy wyborach kandydatów, popieranych przez ks. Stojałowskiego, ostrzegamy przed rychłą śmiercią, gdyż na wypadek teje ks. Stojałowski gotów znowu dochodzić swoich pretensyj.

Towarzysze! Agitujcie za prasą robotniczą! Żądajcie wszędzie „Naprzodu“

Czas odnowić prenumeratę!

Czekami

załączonymi do czwartkowego numeru „Naprzodu“ wszystkim zamiejstwowym abonentom prosimy odnowić prenumeratę

za styczeń
za I kwartał
za I półrocze

lub roczną prenumeratę za r. 1911.

Prenumerata wynosi:

Miesięcznie 2 K. Kwartalnie 6 K. Półrocznie 12 K. Rocznie 24 K.

Nowi abonenci otrzymają cały początek powieści Brunona Kosteckiego „Szlakami buntu“.

Administracja „Naprzodu“

KRONIKA.

Kraków, 2 stycznia.

Nowiny krakowskie.

Spis ludności. Wobec agitacji syjonistów i separatystów, aby ludność żydowska w arkuszach konskrypcyjnych zapisywała żargon jako swój język potoczny, rozlepiono wczoraj na Kazimierzu afisze z podpisem posła dra Grossa, wzywające ludność żydowską, żeby przy spisie ludności podała język polski jako swój język potoczny. Podawanie żargonu byłoby wedle obowiązujących ustaw bezcelową i kosztowną demonstracją, ponieważ pociągnęłoby za sobą kary, a urzędnicy konskrypcyjni skreślą język żydowski i zapiszą polski, jako język większości mieszkańców.

Nowa linia akcyzowa. Ministerstwo skarbu reskryptem z dnia 28 grudnia 1910 zarządziło rozszerzenie z dniem 1 stycznia 1911 r. linii akcyzowej na gminy do miasta Krakowa w roku zeszyłym wielone, a krajowa dyrekcyja skarbu rozporządzeniem z dnia 30 grudnia 1910 oznaczyła bieg linii akcyzowej, która mierzy 21 kilometrów, t. j. o 10 kilometrów więcej, niż dotychczasowa, oraz ustaliła liczbę urzędów akcyzowych, powołanych do kontroli skarbowej i poboru podatku spożywczego.

Urzędów akcyzowych jest obecnie 21, t. j. o 6 więcej niż było dotychczas.

Faktyczne rozszerzenie linii i otwarcie nowych, a zamknięcie dawnych urzędów akcyzowych, nastąpiło dziś rano z uderzeniem godziny 5 pod kierunkiem naczelnika administracyi akcyzy dra Zawadzkiego.

Prezydent miasta dr Leo w asystencji naczelnika administracyi akcyzy zwiędził nowo otwarte urzędy liniowe.

Każdy nowy budynek rogatkowy, opatrzonej podnieciem (peronem), przeznaczonym dla publiczności opłacającej podatek, mieści obok ubikacyi pomocniczych po jednej widnej ubikacyi na biuro oraz po dwie i więcej — za leżnie od potrzeby — obszernych, widnych i przewiewnych ubikacyi na koszary dla straży akcyzowej.

Losy krakowskie. Dnia 2 stycznia odbyło się 55 te ciągnięcia losów krakowskich w sali Rady miejskiej o godz. 9 rano w obecności komisji złożonej z prezydenta miasta dra Juliusza Lea, oraz dwóch radców miejskich Henryka Schwarzera i Edwarda Uderkiego, dyrektora miejskiej Izby obrachunkowej p. Jana Krzyżanowskiego, sześciu urzędników miejskiej Izby obrachunkowej, oraz notaryusza p. Klemensiewicza i Lipińskiego.

Z Koła szczęścia liczby wyciągła dziewczynka z zakładu Sióstr miłosierdzia.

Na główną wygraną 50.000 K padła liczba 40716.

Na wygraną 6000 K padła liczba 5236.

Na 5 wygranych po 1200 K następujące liczby: 64284, 14741, 26935, 53690, 62187.

Dalej ciągnięto losy po 60 K. Wedle planu amortyzacyjnego ma się wyciągnąć w 55 ciągnięciu losów 6010. Ciągnięcie trwało do godz. 3 po południu. Dalszy ciąg we wtorek 3 stycznia o godz. 9 rano.

Inwestycjo w gazowni miejskiej. Sekcyja skarbowa Rady miejskiej na sobotnim posiedzeniu uchwaliła kredyt 500.000 K dla gazowni miejskiej na dalsze inwestycje, oraz 3000 K na wykupno praw wodnych na Młynówce Rudawie ciężących.

O oświetlenie gmin przyłączonych. Wobec zarzutów na zaniedbanie oświetlenia w przyłączonych gminach magistrat wyjaśnia:

Świeżo oddane do użytku oświetlenie publiczne naftowe w gminach przyłączonych do Wielkiego Krakowa podlega barbarzyńskiemu obchodzeniu się i wprost niszczeniu ze strony gorszych żywiołów miejscowej ludności. Wielkim kosztem urządzone latarnie i lampy bywają systematycznie rozbijane, kradzione, a w najlepszym razie gaszone. Utrudnia to w wysokim stopniu prawidłowe funkcjonowanie oświetlenia, którego kontrola i konserwacja jest i bez tego trudną, zważywszy na znaczny obszar oświetlonych dróg publicznych, do 20 kilometrów w lini rozwiniętej dochodzący. Gmina przytem ponosi znaczne straty w materiale i robociznie.

Magistrat podaje odpis raportu oświetlenia, dający miarę stosunków panujących i trudności, z jakimi walczyć trzeba, by oświetlenie w jakim takim stanie utrzymać:

1. Dębni — Zakrzewek: Między 8 a 15 grudnia niewyśledzeni sprawcy rzucali kamieniami lub strzelali z proc do lamp intensywnych. Rozbito 2 banie szklane, 1 latarnię Kitson uszkodzono. W tym samym czasie także zauważono, że chłopcy zamieszkali w tych gminach wieszają się na drutach, prowadzących lampy wzdłuż słupa, wstrząsają nimi, powodując tem samem zniszczenie lampy, siatek i wylewanie nafty. W ostatnim wypadku grozi taka zabawa eksplozją, ewentualnie dotkliwym poparzeniem. Fakt ten powtarza się nader często i powodują przerwy w oświetleniu.

2. Zwierzyniec — Półwieś Zwierzynieckie: Dnia 17 grudnia wieczorem rozbit chłopak nieznanego nazwiska lampę intensywną. Schwytany na gorącym uczynku i ukarany przez lampiarza, rozbit tego samego dnia przez zemstę drugą lampę. Zwykłe lampy naftowe są również narażone na stłuczenie, co miało miejsce w kilku wypadkach.

3. Nowa Wieś Narodowa — Łobzów: Zachodzą notoryczne fakta kradzieży lamp naftowych z latarni.

4. Czarna Wieś: 24 i 25 grudnia gaszono latarnie naftowe w ul. Kościuszki i koło kościoła Misyonarzy już wczesnym wieczorem. Poza tem chłopcy zamieszkali w Czarnej Wsi niszczą lampy intensywno i tłuką banie szklane.

5. Krowodrza: W czasie świąt Bożego Narodzenia grupy kolendników prawdopodobnie w stanie nietrzeźwym tłukły latarnie zwykłe i intensywno, powodując tem samem stratę w szybach, siatkach i baniach szklanych. W tej dzielnicy niewyśledzeni sprawcy stale gaszą lampy zwykłe zaraz wieczorem między godz. 9—10 po kolei lub też co drugą naprzemiennie. Powtarza się to co kilka dni, powoduje przerwy w oświetleniu i wywołuje skargi.

6. Krowodrza Murowana — Warszawa: Niewyśledzeni sprawcy gaszą stale codziennie latarnie na drodze do Prądnika i tłuką banie szklane ze złości do lampiarza tamtejszego, który w otrzymaniu tego zajęcia ubiegł kilku innych kandydatów. 26 grudnia rozbito 2 banie szklane na gościńcu Wrocławskim. W nocy z 29 na 30 grudnia zniszczono 2 lampy intensywno Washington obok szkoły kadeckiej na Łobzowie a mianowicie: 1) w lampie obok drogi prowadzącej do browaru Lazara zbito kamieniem banię szklaną i zniszczono 2 siatki, 2) lampę intensywną tuż przy szkole kadeckiej obok mostu zerwano ze słupa przyczem prawdopodobnie uległa częściowemu zepsuciu (zniszczono banię i 2 siatki).

Z tych faktów wnosić trzeba, że zaburzenia w funkcjonowaniu oświetlenia naftowego spowodowane są zbyt niskim poziomem etycznym i kulturalnym ludności i brakiem policji w gminach przyłączonych.

„Wyrok“ na oficera. Pisma wiedeńskie donoszą o zasądzeniu porucznika 55 pułku piechoty Maryana Sakiewicza w Krakowie na 3 miesiące więzienia i utratę stopnia oficerskiego. Wyrok ten spowodowany został następującem zajściem:

Dnia 22 listopada r. z. Sakiewicz grał w karty, przyczem „kibicował“ mu podporucznik Werner, wytykając mu polskie pochodzenie. Między innymi powiedział Werner: „Ożeni się raczej z czeską kucharką, niż z polską hrabiną. Ty Sakiewicz jesteś polskim hochstaplerem, jak wogóle wszystkie Polacy“.

Sakiewicz replikował na to: Ty mnie nie jesteś w stanie obrazić. Jesteś jak piechur i nie reagujesz na obrazę, gdy ci napluć w twarz, powiadasz, że to deszcz pada“.

Werner posłał Sakiewiczowi świadków, ale pułkownik nie pozwolił na pojedynek, odda-

CLUB EGIPSKI

Papier cygaretowy w patent. opakowaniu i książeczkach jak również tutki

nie są wyrobem niemieckim!

Na ogólne żądanie kupujących we wszystkich krajach monarchii, wyrabiamy również egipski papier cygaretowy pierwszej jakości na świecie znanej marki „CLUB“, według chemiczno-mikroskopowej analizy za najmniej szkodliwy uznany.

Palacze przekonali się, że firma Club od 25 lat najlepszy papier cygaretowy wyrabia. S. D. Modlano.

iąc sprawę sądowi honorowemu do rozstrzygnięcia. Sąd ten oddał znów sprawę sądowi wojskowemu, który skazał Sakiewicza na kilka dni aresztu. Komenda nie zatwierdziła wyroku, a sąd wyższy podwyższył karę na 3 miesiące i utratę szarży. Obecnie wyrok ten zatwierdził najwyższy trybunał wojskowy.

Unieważnienie licytacji Pałacu spiskiego. Najwyższy trybunał w Wiedniu unieważnił kupno licytacyjne Pałacu spiskiego przez spółkę Heuman i Grünwald. Obecnie zostanie rozpoczęta nowa licytacja.

Noc sylwestrowa obfitowała w krwawe bójki tak, że pogotowie ratunkowe interweniowało 18 razy. Między innymi dragoni poranili szabłami na ul. Kopernika Andrzeja Dziubanika; Franciszka Kasprzyka poraniono na Ryнку nożem; na Półwsiu zadano Janowi Daczyńskiemu nożem ranę w piersi; Franciszka Banasia pobito w ulicy Zwierzynieckiej itd.

Żołnierze hulają. W sobotę wieczór pędził jakiś żołnierz 13 pułku z bagnetem w rękę przez ul. Floryjańską, grożąc przechodniom. Po wielkich trudach udało się żołnierzowi przytrzymać i sprowadzić na odwach.

Wielkiej kradzieży dokonano w noc sylwestrową w składzie ubrań Metznera przy ul. Miedzich 1. 3. Okradziony podał, że złodzieje rozbili drzwi sklepowe, oderwali kłódki i skradli mnóstwo ubrań wartości 3000 K.

Zgromadzenie nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających i zawodowych odbędzie się w czwartek 5 stycznia o godz. 9 rano w sali Tow. demokratycznego w Krakowie, plac Szczepiański 3, z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie. 2. Projekt statutu krajowej organizacji nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających i zawodowych. Referent p. Józef Robak. 3. Memoriał o stosunkach szkół przemysłowych uzupełniających i zawodowych oraz stanowisku nauczycieli w nich pracujących. Referent p. Julian Maciołowski. 4. Wnioski. Komitet organizacyjny uprasza grona nauczycielskie tych szkół przemysłowych i zawodowych, które jeszcze nie nadesłały zgłoszeń, o podanie mu najdalej do 3 stycznia dokładnych adresów delegatów, których nadto należy zaopatrzyć w odpowiednie legitymacje. Adres na listy: Jan Dreziński, Kraków, ul. św. Krzyża 16.

Krakowski Związek pomocy dla więźniów politycznych w Rosji odbędzie pierwsze walne zebranie w czwartek 5 b. m. w lokalu „Spójni” (Krupnicza 4) o godzinie 7 wieczorem.

Stowarzyszenie to ma na celu niesienie pomocy politycznym katorżanom i zesłańcom. Wpisy na członków przyjmują się w lokalach „Spójni” (Krupnicza 4) i „Promien” (Senacka 6) w środy i soboty od 6½—7 wieczorem.

Repertuar teatru miejskiego.
Poniedziałek: „Złoty wiek rycerstwa”.
Wtorek: „Paweł I”.
Środa: „Karykatury”.

Wypowiedzenia w teatrze ludowym.
Codzienie aż do piątku: „Krowoderskie zuchy”.
Sobota: „Twardowski na Krzemionkach”.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza (ul. Szewska 16, I. p).
Biuro otwarte od godz. 5—7 wieczorem. Cz. y. telnia pism od godz. 11—1 i od 4—9, Biblioteka od godz. 12—1 i od 5—9.
W sali Muzeum techniczno-przemysłowego (ulica Franciszkańska) we wtorek o godzinie 7 wieczorem: p. Wilhelm Feldman: „Literatura polska w XIX. wieku”.

Nowiny lwowskie.

Groźny pożar wybuchł w nocy z piątku na sobotę w podwórzu realności pod l. 11 przy ul. Szeptyckich. Stała tam stajnia, należąca do p. Hearyka Ebera, właściciela zakładu instalacyjnego; prócz tego były przy tej stajni inne ubikacje, jak kancelarya, magazyn gipsu i korków, oraz mieszkanie dla stróżów. Dwaj z nich Koracki i Przyszlak palili późno w noc w żelaznym piecyku, od którego prowadziła rura na górę. Od rozgrzanej rury zapalił się sufit i lił się długo, później wybuchł płomień i objął dach, a wreszcie cały budynek. Stajnia spaliła się całkowicie wraz ze znajdującymi się w niej materjami. Szkoda wynosi kilkanaście tysięcy koron i była ubezpieczona.

Echa zamachu morderczego i samobójczego. Inżynier Stenzel, który onegdaj nad ranem w dorożce na ulicy Krakowskiej strzelił do swej kochanki Zgółkówny, a następnie sam się postrzelił, żyje jeszcze, nie odzyskał jednak przytomności i zdaje się nie uda się go lekarzom uratować. Zgółkównę, której kula utkwiła w głowie, zdano przesłuchać. Po dała ona, że Stenzel chciał z nią wyjechać do Indji, a ponieważ stanowczo odmawiała temu żądaniu, przyszło do tragicznie zakończonej sprzeczki.

Z kraju.

O zamachu dynamitowym w Brzeszczach, o którym w niedzielnym numerze pisaliśmy, donoszą następujące szczegóły:

We czwartek 29 grudnia niewysłyszony dotąd sprawca wykonał zamach za pomocą naboju dynamitowego na dom kierownika kopalni węgla w Brzeszczach. Zamach był, jak się zdaje, aktem zemsty. Sprawca może chciał

pozbawić życia p. Wiktora Strzemeskiego przez wrzucenie ładunku dynamitowego do pokoju jadalnego w chwili, gdy on wraz z całą rodziną siedział przy stole. Nabój jednak, widocznie źle rzucony, upadł nie do pokoju, lecz o jeden metr przed oknem i w tem miejscu eksplodował. Skutki eksplozyji były bardzo znaczne. Wszystkie okna, drzwi wchodowe i część ściany zostały silnie uszkodzone. Z obecnych w mieszkaniu nikt nie poniósł uszkodzenia. Żandarmerya rozpoczęła natychmiast poszukiwania za sprawcą i zawiadomiła wszystkie okoliczne organa bezpieczeństwa. Poszukiwania nie wydały dotąd rezultatu.

Napad na szkołę. Z Czerniowca donoszą: W gminie Michalce napadli rumuńscy chłopcy uzbrojeni w batogi na szkołę i wypędzili na uczyciela i uczniów. Chłopcy są oburzeni tem, że w gminie o większości rumuńskiej odbywa się nauka po niemiecku. Ponieważ zano siło się na poważne zaburzenia, zawezwano żandarmów, którzy przedsięwzięli kilka areztowań i przywrócili spokój.

O kradzieżach kolejowych w Stanisławowie donoszą następujące szczegóły: Pod zarzutem włamań do pociągu towarowego Nr 371 areztowani zostali dwaj konduktorzy, Mykieta Cap i Grzegorz Kłania, na których cięży silne podejrzenie. Pocąg ten, kursujący między Lwowem a Stanisławowem, często padał o fiarą włamań. Dyrekcya kolejowa nie wiedziała, co robić, gdyż ślady zrzeczenie zacierano. We wtorek 27 grudnia przybył wspomniany pociąg na stację stanisławowską z małym spóźnieniem; prowadzący pociąg za wiadomił urzędnika ruchu, że w Chodorowie skonstatowano włamanie do wozu Nr 1426, skąd nieznanymi sprawcami skradł 54 butelek bardzo drogiego likieru. Jeszcze nie skonczono przesłuchania w tej sprawie, gdy do urzędu ruchu wpadł konduktor z zawiadomieniem, że włamano się również do dwóch innych wozów. — Okazało się, że w wozie Nr 83 384 skradziono po zerwaniu plomby kilka wielkich zwójów wełny przedziałnej; prócz tego w wozie Nr 6097 t. zw. „Sammelwagen” skonstatowano ślady usiłowanego włamania. Sprawca wyłamał kawał deski i więcej nie robić już nie mógł, gdyż musiano go w międzyczasie spłoszyć.

Jeden jest szczegół charakterystyczny. Tak ostatnie włamania, jak i dawniejsze kradzieże popełnione były jedynie w rejonach kontrolnych dwóch konduktorów, a to Grzegorza Kłania i Mykiety Capa. Obu natychmiast areztowano. Śledztwo przybrało większe rozmiary; spodziewane są dalsze areztowania. Rewizya dokonana u jednego z podejrzanym o współuczestnictwo kolejarza dała nieoczekiwane rezultaty.

Z zaboru rosyjskiego.

Echa zbrodni na Jasnej Górze. W stanie zdrowia bytego przeora o. Rejmana nastąpiło znaczne polepszenie.
W ostatnich dniach władze śledcze odbierały zeznania od kilkunastu osób, zamieszkałych w pobliżu Jasnej Góry w sprawie składowych w klasztorze depozytów. W kwestyi tej był badany ks. Rejman i ks. Olesiński. Szczegóły zeznań trzymane są w ścisłej tajemnicy.

Mimo skrętnych poszukiwań władze śledcze nie zdołały ująć Zaloga; istnieją jednak pewne dane, iż Zalog ukrywa się jeszcze w granicach państwa.
Wobec nałożonych pieczęci rządowych na skarbiec jasnogórski, dalsze przyjmowanie ofiar pieniężnych w zakrystyi dokonywa się jak dawniej przez zakrystyana, składający jednak ofiary nie oddają ciał zakrystyanowi, lecz wrzucają do opieczętowanej puszkki, której zawartość co pewien czas stwierdzana bywa wobec władz.

Ze świata.

Mord na uniwersytecie odeskim. Jak się ostatecznie wyjaśniło, strzały, które spowodowały zbrojną interwencję policji, nie były strzałami postępowych akademików. Odwrotnie, strzelali t. zw. „akademiści”, to znaczy akademicy czarnosecińcy, w postępowców, śmiertelnie raniąc akademika Iglickiego i innych. Z tych strzałów skorzystała policya, jako z pretekstu i ze swej strony zaczęła strzelać do postępowców. Następnie areztowanych akademików wyprowadzono na podwórze, gdzie wódz czarnosecińców Globaczow, redaktor „Gumy odeskiej” wraz z przyjaciółmi znęcał się nad nimi, grożąc pięściami i wołając: „Wszystkich trzeba was powieszać!”

W ten sposób pokazało się, że wszystkie oficjalne komunikaty w tej sprawie są bezczelnie kłamliwe — jak zwykle.

Śmierć awiatorów. Z Nowego Orleanu (Ameryka) donoszą: Awiator Moisant spadł podczas lądowania z wysokości 600 stóp i zabił się.

Z Los Angeles donoszą: Awiatyk Hoxley, który niedawno zdobył rekord w locie na wysokość, wzniósł się na 11.474 stóp, próbował wczoraj rekord ten podwyższyć. Kiedy Hoxley się wzniósł na 500 stóp aparat dostał się w wir powietrzny i przewrócił się. Hoxley wobec bardzo wielu widzów spadł z aparatem i zabił się na miejscu.

Trzęsienie ziemi. Z San Francisco donoszą: Tu i w okolicy na południe od miasta odczuło trzęsienie ziemi.

Aparaty seismograficzne wiedeńskiego obserwatorium wykazały wczoraj w południe trzęsienie ziemi w odległości 4200 kilometrów. Ognisko trzęsienia znajdować się ma w Azji.

Tajemnicze areztowanie w Hiszpanii. Z Madrytu donoszą: Telegram z Saragossy donosi, że areztowano tam indywidualum wyglądające bardzo dostojnie, które przybyło przed kilku dniami. Areztowanie nastąpiło wóród bardzo tajemniczych okoliczności i sądzą, że nastąpiło ono na polecenie ministra spraw wewnętrznych. Gubernator cywilny Saragossy wyraża się w tej sprawie z wielką rezerwą; oświadcza tylko, że policya dokonała doniosłego areztowania.

Wypadek w porcie. Z Tuluzy donoszą: Wczoraj wieczór dwaj wartownicy fabryki patronów spostrzegli zbliżających się w ich stronę dwóch marynarzy z rosyjskiego krążownika „Sława”. Ponieważ Rosyanie na przepisowe wezwanie do ustąpienia nie cofnęli się, warta dała ognia. Jeden Rosyjanin zginął.

Warkocze chłńskie uratowane. Z Pekinu donoszą: Edykt cesarski odrzuca prośbę w sprawie usunięcia warkoczy i zmiany kroju ubioru chłńskiego.

B. GABRYLSKA, Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i phonole — krajowe i zagraniczne, nowe i przegrane — za gotówką i na spłaty — bez zaliczki.

TELEGRAMY

z dnia 2 stycznia.

„Ułaskawienie” niewinnego.

Paryż. Prezydent Fallières zamienił wyrok śmierci wydany przez przysięgłych w Rouen na sekretarza robotniczego Duranda na 7 lat więzienia.

Paryż. Wskutek ulaskawienia Duranda związek syndykatów sekwańskich o dwołał wczoraj zapowiedzianą demonstracyę na placu Elizejskim i wezwał organizacyę robotniczą, by przygotowały powszechny strejk dla uzyskania rewizyi procesu.

O ugodę czesko-niemiecką.

Praga. Marszałek krajowy ks. Lobkowitz otrzymał w sobotę doniesienie, że dnia 2 stycznia w konferencyi przewodniczących klubów wezmą udział wszystkie stronnictwa sejmowe. Czescy radykali desygnowali na konferencyę posła Choca. Na konferencyi będzie przedłożonych kilka wniosków kompromisowych w sprawie porządku dziennego sesyi styczniowej sejmii czeskiego.

Sejm czeski ma obradować 14 dni. Jeżeli sesya będzie brała korzystny obrót, nie jest wykluczonem, że utworzenie nowego gabinetu trochę się odwiecze, aby ewentualnie bilans sejmii czeskiego mógł już znaleźć polityczny wyraz w nowym gabinecie.

Zatwierdzenie wyroku na Wasicza.

Belgrad. Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok, skazujący Wasicza na pięć lat więzienia.

„Praco” Dumy.

Petersburg. (Pet. ag. tel.). Od 28 października do 30 grudnia wpłynęły do Dumy 23 projekty prawodawcze, wycofano z nich 2. Do ogólnych rozpraw na posiedzeniach wzięto 69, z których przyjęto 61, a odrzucono 6. Wysłuchano w dwóch czytaniach projektu prawa o szkołach początkowych i rozpoczęto dyskusyę nad projektem prawa o kanalizacyi i wodociągach w Petersburgu. Dnia 30 grudnia pozostało w Dumie do rozważenia 331 projektów praw. Posłowie do Dumy wnieśli 18 projektów praw.

Strejk drukarzy.

Helsingfors. Wczoraj wybuchł tu strejk zercecieli wszystkich drukarzy Związku właścicieli drukarni. Wielkie gazety jednak wychodzą, ponieważ kobiety i mężczyźni z inteli

gencji zgłosili się dobrowolnie jako łamiestrejki.

Oskarżenie ministrów bułgarskich.

Sofia. W sobranii toczyła się dalsza dyskusya nad wnioskiem o postawienie ministrów w stan oskarżenia. Były minister handlu Genadie w dowodził bezpodstawności zarzutów.

Parlament turecki.

Konstantynopol. Izba obradowała w sobotę nad wnioskiem opozycyi o wytoczenie śledztwa parlamentarnego w sprawie areztowania posłów opozycyjnych.

Posel opozycyjny Riza Mur uzasadniał swój wniosek, wskazując na znęcanie się nad areztowanymi. Jeden z posłów opozycyjnych pokazał nahajkę, którą bito areztowanych.

Wielki wazyr oświadczył pod słowem honoru, iż nie wiedział o tych znęcaniach się, oraz że na wypadek przyjęcia wniosku gabinet wyciągnie z tego konsekwencye.

Posel Riza Mur oświadczył, że należy o tem zapomnieć, co się stało.

Wniosek odrzucono 97 głosami przeciw 76.

Przesilenie w Hiszpanii.

Madryt. Prezydent ministrów Canalejas otrzymał od króla misyę utworzenia ponownie gabinetu. Król pochwalając program Canalejas polecił mu przedłożyć wnioski co do rekonstrukcyi gabinetu.

Według oświadczenia ministra spraw wewnętrznych wejda do gabinetu Gasstet jako minister robót publicznych i Amos Salvador jako minister oświaty. Nowi ministrowie będą dzisiaj zaprzysiężeni.

Przesilenie w Turcyi.

Konstantynopol. Wczoraj wieczorem zebrali się minister wojny, marynarki i spraw wewnętrznych, aby, jak slychać, naradzić się nad położeniem gabinetu z okazji onegdajszego głosowania w Izbie, które doprowadziło do jedności w partyi komitetu, gdyż ¼ część posłów tej partyi wstrzymała się od głosowania.

Powstanie w Meksyku.

El Paso. Doniesienie „Ass. Press” z Huachua opiewa, że wojska meksykańskie walczyły przez cztery dni z rewolucjonistami koło Casa Colorado i straciły 6.000 ludzi.

NADESŁANE.

(Za dzień ten redakcyja nie odpowiada.)

Dzłeci skrofuliczne rozwijają się

bardzo dobrze, jeśli się je odżywia „Kufeko” i mlekiem, ponieważ mleko zyskuje przez dodatek „Kufeko” na wartości odżywczej i staje się strawniejsze.

Ząbkowanie

przechodzi lekko, bez kurczów i niestrawności, jeżeli się daje dzieciom Scotta Emulsy. Zapobiega ona niespokojnym nocom, ząbki wyrastają silne, są proste i zdrowe. 34 letnia dobra sława ręczy za skuteczność tego środka. Nie ulega żadnej wątpliwości, że i Pańskie dziecko

SCOTTA EMULSYE

chętnie zażywać będzie, ale także łatwo strawi, nawet w tym wypadku, gdyby mleko mu nie służyło.

Cena oryginalnej flaszki 2 K 50 h. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Tylko dla palaczy papierosów

którzy, pragnąc zaszanovać swoje zdrowie, chętnie 1—2 halerzy dziennie więcej wydają:

Clubspecialité 120 bibulek 20 h
70 „ 12 h
1 pudełko (100) tutek 70 h

Każdy podający swój adres kartką korespondencyjną otrzyma z Głównej trafiki (W. Bujański) Kraków 2 książeczki bibulek do papierosów darmo i opłatnie. Według zlecenia lekarzy kartki nie są zadrukowane, jednakże zawiera każda bibułka wodną, nieszkodliwą markę ochronną z podpisem fabrykanta „MODIANO”.

Hofa pasta do obuwia
Hofa pasta do metali
Hofa knotki do lampek

są najlepszymi polskimi wyrobami.

Kupując te towary należy uważać, aby nie dostać za te same pieniądze, w podobnych pudełkach innych lichych naśladownictw.

Stanisław Hof, Kraków.

Wiedeński Bank Związkowy

FILIA W KRAKOWIE — RYNEK GŁÓWNY, LINIA A-B L. 44.
Kapitał akcyjny 130 milionów koron. Fundusze rezerwowe 39 milionów koron.

Większe kwoty wypłaca bez wypowiedzenia.

Przyjmuje wkładki w rachunku bieżącym i a u 4% książeczki wkładkowe. Podatek rantowy opłaca Bank z własnych funduszy. Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i waluty, przyjmuje zlecenia na gieldy krajowe i zagran. pod najdogodniejszymi warunkach

Buchalterka

izraelitka

blęga w pisanlu na maszynie jak również w języku polskim i niemieckim znajdzie natychmiast stałą posadę. Wiadomość w Dziale inseratowym „Naprzodu“ ul. św. Marka 21.

!!!

15 paczków
za 1 Koronę
Szewska 23

APULEIUS.

Amor i Psyche

Przekład L. Rydla.

Ilustracje z fresków

Rafaela.

Cena koron 6.—.

Nakład Księgarni

S. A. Krzyżanowski
Kraków, Rynek.

Kto chce wyjechać

do Ameryki

za zarobkiem, niech się zwróci z wszelkim zaufaniem do od pół wieku istniejącej firmy przewozowej i spedycyjnej

B. Karlsberga

w Hamburgu,
Ferdinandstrasse 55 g.

która chętnie udziela sumiennych wskazówek co do podróży oraz podaje dokładne obliczenie kosztów i rozkład jazdy z domu aż do Ameryki. Na żądanie wysyła też bezpłatnie dokładną mapę Ameryki. Dla spedytów agencji poszukiwani.

Jednorazowa próba przekona każdego!

KAWY

palone i surowe
w wielkim wyborze
poleca 1302

Wojciech Olszowski
w Krakowie, Mały Rynek.

Zakład artystycznej fotografii

Kraków, ul. Lubicz 2 (obok dworca kolejowego)

wykonuje zdjęcia artystyczne **począwszy od 1 kor.** — powiększenia fotografii, portrety kredkowe i olejne, **ceny bardzo niskie**, o czym Szanowna P. T. Publiczność raczy łaskawie się przekonać.

Z poważaniem

Antoni Rapacz

(były uczeń szkoły sztuk pięknych w Budapeszcie).

Kuracuzsom

KAKAO Hygienicznie **Odtłuszczone**

1/2 klg. koron 2'60.

Proszkowa **C**zekolada **W**aniliowa

1/2 klg. koron 1'60

CUKIERNIA LWOWSKA Jana **MICHALIKA**

ulica Floryańska 45.

Na reumatyzm

gościec, postrzał, (ischias) i łamania poleca się uśmierzające nacieranie, od wielu lat ogromnie rozpowszechnione, przez wielu lekarzy ordynowane i przez znakomitego uznane

Linimentum Gaultheriae compositum z prawnie zarejestrowaną marką ochronną

„NERWOL“

chemika dra Juliusza Franzosa, aptekarza w Tarnopolu. — Cena flakonu 80 h., 10 flakonów 8 K, nie licząc opakowania i franko. Tysiące listów dziękczynnych do przegladnięcia. — Dwa razy dziennie wysyłka pocztowa. Do nabycia w aptece Dra Juliusza Franzosa w Tarnopolu. W Krakowie w aptece Wiśniewskiego i Redyka, jakoteż w drogueryach Pachuckiego, Reifera, Wiśniewskiego i Zopotha.

Nie kupujcie

nic innego, by uśmierzyć

Kaszel

chrypkę, katar i zaflagmienie, kaszel kuczowy i koksusz, jak tylko bardzo smaczne

KAISERA

KARMEŁKI PIERSIOWE

z „Trzema Jodłami“.

5900 notaryalnie uwierzytelniczonych świadectw lekarskich i osób prywatnych dowodzą o dobrym skutku. Pakiet 20 i 40 hal. Puszka 60 hal. Do nabycia w aptekach i drogueryach.

Setki zachęcających do kupna towarów użytkowych i podarków okazjonalnych wszelkiego rodzaju zawiera mój główny katalog z przeszło 3000 rycin, który na żądanie każdemu darmo i oplatnie wysyłam. C. i k. nadworny dostawca Hanns Konrad BrUX Nr 327 (Czechy). 875

„Przemysł Ceramiczny“

Jedynе polskie pismo dla fabr. cegieł, dachówek, wapna, kafli, gipsu i t. p., wychodzi w Krakowie pod redakcją

Inż. ROMANA Z. CIESIELSKIEGO.
rocznie K. 12, półrocznie K. 6, kwartalnie K. 3. Adres: Kraków, Garncarska 14.

ZOFIA BIESIADKA
OSWIECIM

Przez Wysokie
S. K. Namieślnictwo
koncesjonowane

Biuro podróży

Zofii
Biesiadkiej
Oświęcim (dworzec)

sprzedaje
bilety okrętowe do
Ameryki

I, II i III kl. dla parostatków pospiesznych, oraz bilety kolejowe dla kolei północno-amerykańskich we wszystkich kierunkach.

Ceny ściśle wale taryf okrętowych i kolejowych.

Bilety okrętowe do Kanady i bilety kolejowe kanadyjskie. Prospekty darmo i oplatnie

Wykrzywienie rąk przy chronicznym reumatyzmie stawów.

Zeszpecająca deformacja rąk podczas zwykłego chronicznego artkularnego reumatyzmu. Typ pierwszy.

Ceglarze i Kaflarze

abonują „Przemysł ceramiczny“ wychodzący pod red. inż. R. Z. Ciesielskiego w Krakowie, ul. Garncarska 14. Kosz uje rocznie 12 K, półrocznie 6 K, kwartalnie 3 K.

Zawładamy uprzejmie, iż z dniem 1 stycznia 1911 objęła zastępstwo piwa pilzneńskiego z Browaru Mieszczańskiego w Pilźnie (B. B.) na

Kraków i Podgórze

powszechnie znana firma

J. RIPPER w Krakowie, ul. św. Jana 5.

BRACIA PERLBERGER

Jeneralna Reprezentacya

dla Galicyi i Bukowiny, Mieszczańskiego Browaru w Pilźnie.

Zupełnie bezpłatnie! To nic nie kosztuje!

Każdy żądający otrzyma **BEZPŁATNIE** paczkę zawierającą pewny ŚRODEK przeciw RFUMATYZMOWI i PODAGRZE.

Długi czas cierpiełem na REUMATYZM i podagrę, lecz żaden środek nie przyniósł mi najmniejszej ulgi, lekarze zaś uważali chorobę mą za nieuleczalną. Po upływie pewnego czasu udało mi się zestawie lekarstwo z 5 zupełnie nieszkodliwych części i używając środek ten bardzo krótki czas, zdołałem wyleczyć się zupełnie. Następnie próbowałem dawać to samo lekarstwo moim znajomym i sąsiadom, cierpiącym na reumatyzm, jak również chorym leczącym się w szpitalach na tę chorobę, a osiągnięte rezultaty wprost zdumiewały najpoważniejszych lekarzy, którzy przyznali, że wynaleziony przeze mnie środek leczniczy jest najpewniejszy przeciw tej chorobie.

Od tego czasu zdołałem za pomocą tego środka wyleczyć już setki osób, które skutkiem choroby tej stały się niedołężnymi kalekami, nie mogącymi ani jeść, ani ubierać się bez pomocy drugich z tych wielu w wieku lat 60 do 75, cierpiących na REUMATYZM od lat 30. Jestem tak pewien skutecznego działania tego środka leczniczego, iż postanowiłem rozesłać bezpłatnie kilkaset paczek, aby dać możność licznym zastępom chorych skorzystać zeń.

Jest to środek cudowny i nie ulega żadnej wątpliwości, iż chorzy, których lekarze oraz na kuracyi w szpitalach uważają za nieuleczalnych mogą być zupełnie wyleczeni. **PROSZĘ ZWRÓCIĆ UWAGĘ NA TO, IŻ NIE ŻĄDAM ŻADNEGO HONORARYUM**, lecz proszę tylko zakomunikować mi, iż W. P. życzy sobie otrzymać bezpłatnie paczkę tego środka leczniczego na próbę, wymieniając nazwisko swe i dokładny adres w języku polskim. O ile środek ten okaże się W. P. potrzebnym w większej ilości, to zaznaczam, iż cena tego jest bardzo umiarkowana. Nie pragnę bynajmniej wzbogacić się, przeciwnie zaś pragnę tylko aby wynalazek mój przyniósł największą ulgę cierpiącym na tę chorobę.

Proszę zwracać się na kartach poczt. ofrankowanych marką 10 hal., listy 25 hal. do M. E. Trejsar, 159, Bangor House, Shoe Lane, E. C., London, England.

Radzimy nie zwlekać

Jeśli Was dręczą bóle reumatyczne, cierpienia gośćcowe, darcie w rękach lub nogach, ból głowy lub zębów, niedowład członków i inne dolegliwości powstałe skutkiem zaziębienia, i używać z całym zaufaniem znakomitego nacierania p. n.

ICHTIOMENTOL

Prawdziwy Ichtimentol z plombą wszędzie do nabycia.

Jeśli gdzie nie ma, należy sprowadzić wprost z Laboratorium chemicznego Aptekarza Edelmana w Samborze Nr. 342.

Ichtimentol wysyła się z opłaconą pocztą i opakowaniem
5 flaszek za 6 koron — 10 flaszek za 10 koron — 25 flaszek za 23 koron.

SWIECE

APOLLO

są wówczas tylko
na dnie każdej
jest lira a na boku

prawdziwe, jeśli
świecy wyciśniętą
słowo „Apollo.“

Nowe kursa przygotowawcze

w języku polskim i niemieckim

do egzaminu z rachunkowości państwowej, buchalterii państwowej i buchalterii kupieckiej pojedynczej i podwójnej, korespondencji handlowej, kaligrafii, stenografii, **rozpoczynam dnia 3 i 20 stycznia 1911** i trwać będą do 1 kwietnia.

Wpisy przyjmuje i ustnych informacji udziela biuro buchalteryjne w Krakowie przy ulicy Dietlowskiej L. 68, telefon 1137 od 8—10 rano i od 3—4 popołudniu.

Dla Pań osobne godziny.
Za korzystny rezultat egzaminu ręczę.

Henryk Gottlieb

zaprzysiężony znawca ksiąg handl. przy c. k. Sądzie kraj. w Krakowie
b. Dyrektor w Banku warszawskim.

Juliusz Meinl

Import kawy

Import herbaty

Już nadeszły herbaty
nowego zbioru.

Kraków, Rynek główny 30.

Przesyłki pocztowe od 5 kg. oplatnie.